

Nr 23.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för bidrag till jorddelningsförrättningar m. m.

(1:a avd.)

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under nionde huvudtiteln, punkterna 193 och 196, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1941/42 beräkna

dels till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar ett förslagsanslag av 200,000 kronor;

dels ock till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar ett förslagsanslag av 19,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 februari 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 100, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för budgetåret 1941/42 under nionde huvudtiteln anvisa

1) till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar ett förslagsanslag av 200,000 kronor;

2) till Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Beträffande utredningen i dessa ärenden får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas nedan, hänvisa till propositionen.

Anslaget till *Bidrag till jorddelningsförrättningar* är för innevarande budgetår uppfört med 200,000 kronor. Utgifterna från anslaget ha för budgetåren 1936/37—1939/40 uppgått till respektive 360,661, 314,645, 313,763 och 405,311 kronor.

Gällande bestämmelser för anslagets disposition återfinnas *dels* i kungörelsen den 22 juni 1928, nr 295, angående villkor för erhållande av statsbidrag till förrättningar enligt lagen den 18 juni 1926 om delning av jord å landet (ändrad genom kungörelserna nr 83/1935 och 256/1939), *dels ock* i kungörelsen den 30 mars 1935, nr 84, om statsbidrag till bestridande av förrättningskostnaderna vid vissa lantmäteriförrättningar inom Kopparbergs län.

Anslaget till *Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar* är för innevarande budgetår uppfört med 15,000 kronor. Utgifterna från anslaget

uppgingo för budgetåren 1936/37—1939/40 till respektive 27,793, 7,992, 34,916 och 31,943 kronor.

Gällande bestämmelser för anslagets disposition återfinnas *dels* i kungörelsen den 29 juni 1926, nr 358, angående villkor för erhållande av statsbidrag till förrättning enligt lagen samma dag om enskilda vägar, *dels ock* i kungörelsen den 22 december 1939, nr 912, angående villkor för erhållande av statsbidrag till förrättning enligt lagen den 3 september 1939 om enskilda vägar.

Efter redogörelse för framställning och förslag i ämnet från lantmäteristyrelsen samt remissutlåtande av statskontoret har *departementschefen* anfört följande:

»Utgifterna från ifrågavarande två förslagsanslag till Bidrag till jorddelningsförrättningar och Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar ha under de senaste åren icke oväsentligt överstigit de anvisade anslagsbeloppen. Vid 1940 års lagtima riksdag sänktes förstnämnda anslag från 300,000 till 200,000 kronor. Minskning i utgifterna förutsattes skolaske därigenom att lantmäteristyrelsen vid prövning av ansökningar om bidrag iakttog all möjlig sparsamhet inom den ram, som författningsbestämmelserna uppdragit för anslagets begagnande. Enligt den av lantmäteristyrelsen verkställda utredningen skulle medelsbehovet för de båda anslagen under nästa budgetår uppgå till respektive 248,000 och 25,000 kronor. Beträffande förstnämnda anslag har styrelsen förväntat en av det nuvarande tidsläget betingad minskning av medelsåtgången. Att en viss minskning med all sannolikhet kommer att inträda synes mig uppenbart. Om medelsåtgången däremot kan beräknas sjunka så avsevärt som styrelsen ansett eller från 405,311 kronor för budgetåret 1939/40 till 248,000 kronor, finner jag i likhet med statskontoret tveksamt.

Utgifterna från anslaget till Bidrag till jorddelningsförrättningar böra under nästa budgetår om möjligt icke överstiga 200,000 kronor. För att hålla utgifterna inom denna anslagsram torde en ändring av bidragsgrunderna vara erforderlig. Genom att sänka det högsta bidraget till avstyckningar och av avstyckning betingade sammanläggningar till tre fjärdedelar av kostnaderna och det högsta bidraget för övriga lantmåteriförrättningar till sextio procent av kostnaderna skulle enligt lantmäteristyrelsens beräkningar medelsåtgången minska med 48,000 kronor. Statskontoret har förordat en sänkning av det högsta bidraget för andra lantmåteriförrättningar än avstyckningar till femtio procent av kostnaderna. För min del kan jag ej tillstyrka en så långt gående minskning i statsbidraget utan ansluter mig härutinnan till vad lantmäteristyrelsen förordat. Statsbidrag skulle sålunda kunna utgå med högst tre fjärdedelar respektive sextio procent av kostnaderna. Vidare förutsätter jag att lantmäteristyrelsen vid prövningen av ansökningar om bidrag alltjämt iakttagit all möjlig sparsamhet.

I likhet med lantmäteristyrelsen anser jag mig icke böra förorda någon ändring av grunderna för de statsbidrag som utgå till vissa laga skiften i Kopparbergs län.

Beträffande statsbidragen till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar anser jag mig icke böra föreslå någon ändring av bidragsgrunderna. Dessa bidrag komma nämligen i främsta rummet de ur produktionssynpunkt sämst belägna fastigheterna till godo. En förbättring av transportförhållandena i dylika fall har även en icke ringa betydelse för produktionsutvecklingen och försörjningen i därav berörda trakter. Vid sådant förhållande synes anslaget till Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar böra uppföras till det av lantmäteristyrelsen ursprungligen äskade beloppet 25,000 kronor.

Därest riksdagen bifaller vad jag i det föregående förordat, torde jag i sinom tid få anmäla frågan om meddelandet av erforderliga ändringar i gällande författningar i ämnet.»

Utskottet.

Utskottet biträder departementschefens förslag om vissa ändringar i grunderna för utlämnande av bidrag till jorddelningsförrättningar, avseende sänkning av maximibeloppen för bidragen ifråga. Då utskottet ej heller funnit anledning till erinran mot departementschefens anslagsberäkningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1941/42 under nionde huvudtiteln anvisa

1) till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till jorddelningsförrättningar ett förslagsanslag av 200,000 kronor;*

2) till *Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar ett förslagsanslag av 25,000 kronor.*

Stockholm den 27 mars 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 20.